

Sygn. akt II Ka 95/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lutego 2020 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia SO Agata Kowalska
Protokolant:	st. sekr. sąd. Beata Defut-Kołodziejak

przy udziale Prokuratora Leszka Wójcika

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2020 r.

sprawy **A. O.**

oskarżonego z art. 209 § 1a kk

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Garwolinie

z dnia 29 maja 2019 r. sygn. akt II K 436/18

I. wyrok utrzymuje w mocy;

II. zwalnia oskarżonego A. O. od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze ustalając, że ponosi je Skarb Państwa.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 95/20
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:		
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Garwolinie z dnia 29 maja 2019 roku w sprawie o sygn. akt II K 436/18.

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
----		-----	-----	-----	-----
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
1.	A. O.	<p>Oskarżony od czerwca 2018 roku wykonuje swój bieżący obowiązek alimentacyjny, spłaca zadłużenie oraz dobrowolnie wpłaca dodatkowe kwoty dla swoich małoletnich córek.</p> <p>Oskarżony zgodził się na podwyższenie obowiązku alimentacyjnego w drodze ugody sądowej i wywiązuje się z tejże ugody.</p>	Dowód z dokumentów dołączonych do środka zaskarżenia	109-120	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
-----	-----	-----

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu
1.	Dowód z dokumentów dołączonych do środka zaskarżenia	Okoliczności, na które zostały przedłożone rzeczony dokumenty, pozostają bez znaczenia dla oceny stopnia społecznej szkodliwości czynu zarzucanemu A. O..

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
1.	Błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na przyjęciu zbyt dużego stopnia społecznej szkodliwości czynu, podczas gdy stopień ten był na tyle niski, biorąc pod uwagę okoliczności osobiste sprawcy, jego problemy	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

	<p>życiowe, osobiste w połączeniu z warunkami i właściwościami osobistymi oskarżonego, jego sposobem życia przed popełnieniem przestępstwa oraz zachowaniem po jego popełnieniu, uzasadnia zastosowanie warunkowego umorzenia postępowania, bowiem oskarżony jest dotychczas niekarany, obecnie zgodził się na podwyższenie alimentów, spłaca zaległe zadłużenie oraz obecne alimenty, jak również dobrowolnie przekazuje dodatkowe pieniądze jak chociażby na wyprawkę szkolną.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Zarzut okazał się niezasadny.</p> <p>Tytułem wstępu do zasadniczej części rozważań wskazać należy, że instytucja warunkowego umorzenia postępowania karnego jest zastrzeżona wyłącznie dla występków – i to drobnych oraz tych lżejszych z grupy o średnim ciężarze gatunkowym. Oprócz formalnego wymogu, aby przestępstwo należało do typów występków o niedużym ciężarze gatunkowym, przepis art. 66 § 1 kk wymaga jeszcze, aby społeczna szkodliwość konkretnego czynu i wina sprawcy nie były znaczne, co każdorazowo zobowiązuje Sąd do oddzielnego analizowania i wazenia obu tych czynników. W celu ustalenia stopnia społecznej szkodliwości konkretnego czynu winno się przeanalizować te spośród mierników społecznej szkodliwości, które wystąpiły w danym przypadku, a które wskazane zostały w art. 115 § 2 kk, tj. rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej</p>		

szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu zabronionego, wagę naruszonych przez sprawcę obowiązków, a ponadto przy czynach umyślnych – postać zamiaru i motywację sprawcy, a przy czynach nieumyślnych – rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia. Przy ustalaniu stopnia winy należy wziąć natomiast pod uwagę przede wszystkim możliwość i stopień: rozpoznawalności sytuacji faktycznej i prawnej przy podejmowaniu określonego zachowania, swobodnego podejmowania decyzji co do tego zachowania, prawidłowości przebiegu procesu motywacyjnego, zdolności i możliwości przewidywania przebiegu związków przyczynowych i skutków swojego zachowania, zdolności i możliwości pokierowania swoim postępowaniem – w danym czasie, danej sytuacji i danych okolicznościach. Jak już wspomniano powyżej, dla zastosowania środka probacyjnego w postaci warunkowego umorzenia postępowania niezbędne jest, aby stopień winy sprawcy i stopień społecznej szkodliwości popełnionego przez niego czynu nie były znaczne. To oznacza, że stopień społecznej szkodliwości czynu może być: tylko nieco przewyższający stopień znikomy (co warunkuje przestępność danego zachowania), nieznaczny, średni, powyżej średniego, ale niesięgający stopnia znacznego. Znaczny stopień społecznej szkodliwości czynu, podobnie jak znaczny stopień winy, a tym bardziej, gdy znaczny stopień cechuje oba te czynniki – eliminuje możliwość brania pod uwagę instytucji warunkowego umorzenia postępowania karnego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia

23 listopada 2017 roku II AKa 378/17). Ustalenia, czy stopień społecznej szkodliwości czynu jest, czy nie jest znaczny, powinny być dokonywane w kontekście możliwego maksymalnego poziomu społecznej szkodliwości, jaką się wiąże z przestępstwami danego typu, jaki przypisuje się sprawcy. Również ocena stopnia winy powinna być dokonywana w kontekście możliwego maksymalnego jej stopnia.

Powracając na grunt przedmiotowej sprawy, w pierwszej kolejności stwierdzić winno się, iż wprawdzie w oparciu o materiał dowodowy zgromadzony w toku postępowania, nie budzą wątpliwości okoliczności popełnienia przez A. O. zarzucanego mu przestępstwa, jednakże wina sprawcy oraz społeczna szkodliwość przypisanego mu czynu nie uzasadniają zastosowania względem niego instytucji warunkowego umorzenia postępowania karnego.

Odwołując się bezpośrednio do twierdzeń zaprezentowanych w części motywacyjnej wywiedzionej apelacji, zauważyć należy, iż o ile zgodzić winno się z poglądem skarżącego obrońcy, iż przestępstwo niealimentacji, którego dopuścił się A. O., postrzegane jest powszechnie jako zachowanie bardzo naganne i zasługujące na odpowiednio surową represję karną, to nie sposób przyznać waloru słuszności jego dalszym wywodom, jakoby Sądowi pierwszej instancji umknęły okoliczności osobiste oskarżonego przy dokonywaniu (oceny stopnia) społecznej szkodliwości (zarzucanego mu) czynu. Wszak, z uważanej lektury pisemnych motywów zaskarżonego wyroku wynika wprost, iż Sąd

Rejonowy dokładnie przeanalizował właściwości i warunki osobiste A. O., jednocześnie słusznie nie dopatrywał się żadnej okoliczności, która uzasadniałaby przyjęcie, iż czy to stopień jego winy, czy stopień społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu był nieznaczny. Przekonania obrońcy, jakoby oskarżony wskutek wysuwanego przez U. C. nieprawdziwego zarzutu molestowania, wykorzystywania seksualnego córek, pomimo oczyszczenia z zarzutów, nie mógł pojawiać się w miejscu zamieszkania dzieci bez narażenia się na nieprzyjemności ze strony miejscowej ludności – nawet gdyby okazały się prawdziwe, to pozostają bez znaczenia, tak dla ustalenia samego sprawstwa A. O., jak i stopnia społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu. Okoliczność bowiem, iż oskarżony nie chciał czy też nie mógł pojawiać się w domu rodzinnym córek, nie może skutecznie usprawiedliwiać regularnego niewywiązywania się przezeń z ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego. Wszak, zarówno regularne łóżenie na dzieci, jak i utrzymywanie kontaktu z nimi, wcale nie musi się wiązać z pojawianiem się przez zobowiązanego w miejscowości, w której te zamieszkują. Zatem, nawet jeżeli A. O. odczuł na swojej psychice nieprawdziwe oskarżenia (byłej żony) o wykorzystywanie seksualne córek, na tyle, by zaprzestać wizyt w ich domu rodzinnym, to nie został zwolniony z ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego.

Analogicznie do powyższego ustosunkować należy się także do dalszych wywodów apelującego dotyczących stanu zdrowia A. O., który rzekomo uniemożliwił mu

podjęcie stałej pracy. W pierwszej kolejności wskazać należy, iż w istocie – jak zauważył Sąd meriti – w czasookresie objętym zarzutem, oskarżony miał krótkotrwałe problemy nefrologiczne, skutkujące czterodniową hospitalizacją, jednakże te nie czyniły go niezdolnym do pracy. Co więcej – w toku pierwszoinstancyjnego postępowania A. O. przyznał, iż pomimo deklarowanego złego stanu zdrowia podejmował prace dorywcze i to fizyczne (jako spawacz), osiągając średnio zarobki rzędu 2.500 złotych brutto miesięcznie. Oskarżony uzyskiwał zatem dochody zbliżone do minimalnego wynagrodzenia za pracę, a pomimo to nie wywiązywał się z obowiązku alimentacji - chociażby częściowo, przedkładając potrzeby własne oraz swojej nowej rodziny nad dobro córek z pierwszego małżeństwa.

Na marginesie wyraźnie dopowiedzieć należy – w nawiązaniu do twierdzeń obrony, zawartych w uzasadnieniu wywiedzionej apelacji - iż na prowadzenie działalności gospodarczej mają wpływ chociażby czynniki rynkowe, które wynikają z warunków prawnych, politycznych, ekonomicznych oraz globalnych. I pomimo, iż to ryzyko jest poza zasięgiem kontroli przedsiębiorcy, to ten decydując się na prowadzenie własnego przedsiębiorstwa, winien nie tracić go z pola widzenia. Zatem, w pełni zaaprobować należy stanowisko Sądu pierwszej instancji, iż podmiot prowadzący własną działalność gospodarczą winien przewidywać także możliwość poniesienia ewentualnych, niezależnych od siebie strat, nawet pomimo świadczenia rzetelnej i uczciwej pracy. Wobec powyższego, w ocenie

Instancji Odwoławczej nie sposób podzielić tezy obrońcy, iż A. O. – jako profesjonalista, nie mógł przewidzieć okoliczności takiej jak nierzetelny kontrahent. Nieuczciwi wspólnicy na rynku gospodarczym są bowiem zjawiskiem tak częstym, jak i nagannym.

Dalsze twierdzenia obrony, jakoby Sąd meriti dokonując oceny stopnia społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonemu, nie wziął pod uwagę okoliczności istotnych z punktu widzenia art. 115 § 2 kk, po raz kolejny dowodzą, iż ten nie dość dokładnie zapoznał się z lekturą pisemnych motywów pierwszoinstancyjnego orzeczenia. Analizując przywołaną materię, Sąd Rejonowy miał na względzie zarówno rodzaj i charakter naruszonego przez A. O. dobra, rozmiary wyrządzonej przestępstwem szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych przezeń obowiązków, jak również postać zamiaru i motywację sprawcy, czemu wyraz dał właśnie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, gdzie dokładnie odniósł się do każdej z przytoczonych powyżej okoliczności. Wobec powyższego, twierdzenia skarżącego w tym zakresie uznać należy za nic innego, jak tylko jałową i bezowocną polemikę z prawidłowymi ustaleniami Sądu pierwszej instancji.

Uzupełniająco wskazać należy, iż zarówno fakt, że oskarżony od czerwca 2018 roku wykazuje swój bieżący obowiązek alimentacyjny oraz spłaca zadłużenie, jak również, że oskarżony zgodził się na podwyższenie obowiązku alimentacyjnego w drodze ugody sądowej, nie są

<p>istotne z punktu widzenia oceny społecznej szkodliwości przepisane oskarżonemu czynu. Natomiast, wielokrotnie wskazywana przez obronę okoliczność, iż A. O. był dotychczas osobą niekaraną została uwzględniona przez Sąd pierwszej instancji przy rozstrzygnięciu o karze.</p> <p>Mając na uwadze całość powyższych rozważań stwierdzić należy, iż w realiach przedmiotowej sprawy nie zachodzą przesłanki z <u>art. 66 kk</u> umożliwiające warunkowe umorzenie postępowania karnego wobec oskarżonego A. O..</p>		
Wniosek		
Wniosek obrońcy oskarżonego o uchylenie zaskarżonego wyroku i warunkowe umorzenie postępowania karnego.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Wobec bezzasadności podniesionego przez obrońcę oskarżonego zarzutu, wniosek apelacyjny nie zasługiwał na uwzględnienie.		

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	-----
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
-----	-----

<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>1.</p>	Przedmiot utrzymania w mocy
<p>Wyrok Sądu Rejonowego w Garwolinie z dnia 29 maja 2019 roku w sprawie o sygnaturze akt II K 436/19.</p>	
<p>Zwiążle o powodach utrzymania w mocy</p>	
<p>Wobec bezzasadności zarzutu wywiedzionego przez obrońcę oskarżonego, przy jednoczesnym braku przesłanek z art. 440 kpk, Sąd Okręgowy utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.</p>	
<p>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>1.</p>	Przedmiot i zakres zmiany
<p>-----</p>	-----
<p>Zwiążle o powodach zmiany</p>	
<p>-----</p>	-----

<p>5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</p>		
<p>5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</p>		
<p>1.1.</p>	-----	# art. 439 k.p.k.-----
<p>Zwiążle o powodach uchylenia</p>		

2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		

3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		

4.1.		~~# art. 454 § 1 k.p.k.~~
Zwięźle o powodach uchylenia		

5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		

5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
-----	-----	-----
6. Koszty Procesu		

P unkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
	<p>O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 624 kpk w zw. z art. 634 kpk w zw. z art. 627 kpk.</p> <p>Kierując się chęcią zabezpieczenia interesów małoletnich córek oskarżonego, Sąd Okręgowy zwolnił go od kosztów sądowych za postępowania odwoławcze, ustalając, iż ponosi je Skarb Państwa.</p>

7. PODPIS